

מסורת הש"ס

(א) [לנקמן עז. קסט: קטג. יבנות קטג. קדושין מז: סטריקין לא, א. קדושין מז: סטריקין לא, א. דף קטג: ד"ה אחוז, ד' צ"ל מקדוקי רש"י, רש"י, רש"י]

הגהות הב"ה

(א) רש"י ד"ה ובשטר וכו' אחר עליו ולקמיה כ"ל ומינה זה נמחק: (ב) תוס' ד"ה אל כתי וכו' במסירה לא וא"כ: (ג) בא"ד סי' קמני ואותיות נקטת:

מוסף תוספות

א. ור"ש ז"ל פ' דמשיכה שם ש"כ אלא ברבר גופו ממוק וכו'. רש"י. ב. ולא נחא ליה לומר ששלש וארבע מחלוקות דבר, כמו שכתב הרב ר' שמואל ז"ל. רמב"ם. ג. ע"י לנקמן פו. מדי"ה. ד. וקצת דוחק דה"ל כמביה לחודתו מדי דה"ל למיירי שיתבו וכו' לא. שט"מ"ק כסס ג' ע' ע"י. דאין דרך שטר במסירה אלא במשיכה דבהמה וספניה שהם גדולים דרוב במסירה אבל שאר מטלטלין קטנים ממשע דאין נקטת במסירה וכל שכן ואותיות. תוס' י"ד כסס ר"י. ו. ואיכא דה"ל למיירי דה"ל מוסר דה"ל ואותיות נקטת במסירה, אלא ש"מ מסירה שיש בה משיכה קאמרינן. רמב"ם. ז. ד[ה]ן מילי בעלמא. ח. תוס' י"ד. ו. דמשיכה עדיפא במסירה שמושך הכלי מרשותו של מוכר לרשותו דאדלו מסירה בדוכתא דא קיימא. רש"י. ט. ומיירי לא דמי כולי האי, דקנייה תלוייה דבר שאדם רגיל לעשות בו, ודרך הוא כשאדם קונה חפץ שיכול להגבירו, ודמי להגבירו לאחור ולכניסו לרשותו, אבל אין דרך לעשות משיכה וזהו במסירה. שט"מ"ק כסס מוס' ה"א. י. והאן במסירה נון, ופי' בפסוק דוקא ולא במשיכה. מוס' קדושין מז: ה"א. עה: דמדי"ה אחוז. י"ב. [ד]מקדוקא תקי' נמי משמעין מינה דאף במסירה קאמר וכו'. במסירה. רש"י. י"ג. דשכירות מקום און לך משיכה גדולה כמות. רש"י. י"ד. דכיון דסימטא אית ליה למוכר ולולוקא בה רשות ההוא דוכתא דקיימא בה ספניה כולה, דלא משיכה למוניה, אכתי ברשותא דמוכר קיימא והויא לה במסירה ברשות מוכר דלא קניא, ואי משיך לה מינה לדוכתא אחרת, אצ"ל דלחזותא סימטא גופיה הוא דמשיכה כיון דלוקח נמי הוא אית ליה רשותא בההוא סימטא הויא כמאן דמשיכה מרשותא דמוכר לרשותא דלוקח. ר"י. י"ז. ומונהג דהיינו משיכה. מוס' קדושין מז: י"ז. דמקדוק ומכור דאפשר במסירה לא מיקני במשיכה אבל במציאה ובכסי הגר' אלא אפשר במסירה מקניא במשיכה. ע"ס.

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא עו.

עין משפט נר מצוה

ה א מ"י פ"ו מהלכות מסירה ה' י' סגמ עיין פנ' תוס' ח"מ י"י סו ספ"ה א: ו ב מ"י שם פ"ה ה' ג סגמ שם תוס' ח"מ י"י קלח ספ"ה י: ו

מוסף רש"י

ואותיות נקטת במסירה. המוכר שטר חוב לנכדיו קנה המוכר במסירה ואותיות נקטת. א"ל לר"ך לכתוב שטר מסירה על השטר שהוא מוכר לו אלא משמכר לו שטר שיש לו על אחרים לזכות לו נמשיך ה"ל למיירי דה"ל דקדושין דאותיות כגון שטר נקטת במסירה בלא קני און יבול לחזור בו (דבמות פס"ו). ונמשך לו ה"ל ה"ל הקונה כחו שהיה משמע דמלוא זמן שלח חזר ומחלו (קדושין פס"ו). ולא לר"ך למתבסס קני לך על שטרות ולא שם שטר (קדושין ע"ו). בין חבב. לו שטר מסירה עליו, ולא מוסר. לו שטר חובו, בין מוסר. שמכר לו שטר חובו, ולא חבב. לו שטר מסירה עליו, לא קנה (קדושין מז:).

רבינו גרשום

ובשטר. אם חובב לו שטר אחר על שטרות שהלך בדאמור קני לך הוא וכל שבעבורה: ואותיות נקטת במסירה. דלא הוי כשאר מטלטלין דאין גופן ממון להכי במסירה או בשטר סגיא: ומטלטלין א. ה"א. ובמטלטלין לא צריך שטר אלא במשיכה או במסירה: מדי ובספניה ליכא מסירה שהרי אינו יכול להגבירו אלא במשיכה: בקניא: אלא לאו הכי קנתי. (א) טעם בראי: ספניה נקטת במשיכה ואותיות בשטר: ספניה נקטת במשיכה היינו להשמועין ר' נתן: אלא דרב שמואל איכא בינייהו, דה"ק סבר לה רב דאמר קניו שישל כל שהוא קנה ור' נתן קני כשמואל לא קני עד דמשיך לה כלה: לא דב"ע. לא פליגי אליבא דרב ושמואל דלא ידעי' אי כרב אי בשמואל דליכא למוקדעיה עלה דמלחא מאן ס"ל כרב ומאן דאמר כרב: וספניה כולי עלמא לא פליגי דתרייהו שוי שיעוריהו במשיכה: כיון פליגי באותיות. ה"כ מוקני: והכי קאמר ת"ק. ספניה נקטת במשיכה ואותיות במסירה. (ג) ספניה נקטת במשיכה ואותיות במשיכה: והכי קאמר ר' יוחנן וכו': אי איכא שטרא. דמקני ליה הני שטרות. קני דאי לא קני: ואיכא אומרים בין שכתב לו שטר. שמקנה אותו שטרות ולא מסר לו אותו השטרות. וביין שמסר לו ולא כתב בו. רבי אומר כ"ק וחכמים כו' נתן: במסירה קאמרינן. מלחא. נתן: כרב: ספניה נמי. להנא קאמר חוקינן במסירה כי היכי דסבירא ליה לרבי:

(א) לנכדיו צ"ל ר' נתן. (ב) א"ל ר' יוחנן לר' נתן: ספניה נקטת במשיכה ואותיות כי איכא שטרא וכו'.

חסורי מחסרה כו' ספניה נקנית במשיכה ואותיות במסירה. רבי נתן אומר ספניה ואותיות נקנות במשיכה ובשטר. וא"ת ואמאי מגיה במילתיה דמתא קמא ואותיות במסירה לימא במילתיה דת"ק דספניה ואותיות נקנות במשיכה ולא פליגי אלא רצני נתן מלר"ך שטר עם המשיכה ורצני לא מלר"י וי"ל משום דא"כ ברייתא דקתני לקמן ואותיות נקנות במסירה מיהו דלא כדכ"ז:

רבי נתן אומר ספניה במשיכה ואותיות במסירה ובשטר. לא צ"ל למיירי ואותיות במשיכה ושטר דכיון דצ"ע לפלוגי צ"ן ספניה לאותיות לרצני נתן יוחא ליה טפי למיירי מסירה לאותיות כי היכי דאח"כ ברייתא דלקמן דאותיות במסירה לכ"ע וכל ה"ק אותיות דשמעין לר"ך לפרש שזק מלא שטרות שאין דרך להגביר^א דלא לאו הכי היכי מיקני במשיכה ובמסירה הא אומר לקמן (דף פו.) דברים שדרך להגביר אין נקנין אלא בהגבה: **א"ל** דרב ושמואל איכא בינייהו. דר' נתן קנה לה כשמואל דלחמך עד שימשיך את כולה דמי היכי דצ"ע קנין חשוב באותיות טפי ממנא קמא הכי נמי בספניה: **בין** שכתב ולא מסר. איצטרך להאריך כל ז' דאי לא היה מני אלא עד שיכתוב וימסור היה

למינא דלאי במסירה לחודה לא מהני אלא"כ י' כמדיע עמה אלא כמדיע לחודה קני^א: **א"ל** כרבי ספניה נמי תיקני במסירה. לנכדיו לנכדיו היה נראה להשוות מסירה דאותיות למסירה דספניה וכן משמע מדקאמר ספניה נמי תיקני במסירה משמע נמי כמו אותיות ואומר ר"י דאי אפשר לומר כן דלא מלינו מסירה אלא בספניה ובעלי חיים אכל שאר מטלטלי לא מיקניו במסירה דמתן בפרק קמא דקדושין (דף פו.) נכסים שאין להם אחריות אין נקנין אלא במשיכה משמע אכל במסירה לא (א) א"כ אפילו לקנות הקלף לזור ע"פ לזכותו לא היה קונה במסירה כל שכן לקנות גס השעבוד דלא מהני^א ועוד מדקאמר עד שיכתוב וימסור משמע דצ"עין באותיות קנין חשוב טפי מנכסא דברים ועוד דקתני ספניה במשיכה ואותיות במסירה ומוקמינן לה כסמיטא דלא קניא התם

מסירה וא"כ היכי קתני (א) נקנות במסירה ע"כ נראה לר"י דעם המסירה דאותיות לר"ך משיכה וכן משמע בפרק מי שמת (לקמן דף קנא). דפר"ך גבי מלוגא דשטרות והא לא משיך^א והא דמוכר ככל מקום מסירה באותיות אף על גב דצ"ע משיכה היינו משום דצ"עין מסירה מיד ליד ואף על גב דבעלמא לא צ"עין מיד ליד דכפרישית לעיל^א הכא צ"עין טפי כדי לקנות השעבוד שכתבו^א אי נמי לא צ"עין מיד ליד ומי"מ נקט מסירה משום דצ"עין דעת אחרת מקנה אומן כמו שאר מסירות לפאפ"ה^א מפיקד שטרותיו שאין מחזיק בהן קונה מה שכתוב בתוכן כיון דליכא מסירה שאין דעת אחרת מקנה אומן: **ספניה נקנית במסירה.** כסמון מוקי לה ברה"ר ופירש רצניו שמואל דמסירה קונה ברה"ר משום דלא אפשר התם במשיכה אלא כסמיטא דמשיכה לא קניא מסירה שאין קנין גרוע^א וקשה לר"ת ופי' משיכה ומסירה מלכות הן שאין לעשות אלא מה המוכר ואור"י דאין^א קניא דמי האי גוינא אומר לקמן דהגבהה החשובה יותר מצטלת שאר קנינים^א עוד הקשה דכל פרכי דפר"ך לקמן (דף פו.) למאן דאמר דהגבהה מצטלת שאר קנינים הוה ליה למיפרך נמי הכא כיון דמשיכה מצטלת מסירה ואומר ר"י דאין זו קניא דאטו בחדא מחתא מחתניהו אס מסירה הגרועה צטילה מחמת משיכה משיכה החשובה לא ציטל מחמת הגבהה ועוד מקשה רצניו תס אי מסירה לא מהניא כסמיטא כי פריך בפרק קמא דקדושין (דף קה: ע"ב) לרב דאמר בהמה גסה נקנית במשיכה ממחמתין דהתם דקתני בהמה גסה במסירה לישני דמתניתין איירי ברשות הרבים דלא שייך משיכה ורב איירי כסמיטא ואומר ר"י כיון דמשיכה חשובה טפי ממסירה אס כן לרב דאמר נקנית במשיכה הוי במשיכה דוקא ולא במסירה אפילו ברשות הרבים דאי מהניא לרב מסירה ברשות הרבים א"כ לישמע' מסירה ברשות הרבים וכו' משיכה כסמיטא אלא ודאי למעוטי מסירה ברשות הרבים והכא דקתני דצ"עין ספניה נקנה במשיכה אף על גב דלא אהא למעוטי מסירה ברשות הרבים איכא למיירי דלכ"י נקט משיכה משום דצ"ע לא לשמועין דאפילו כסמיטא דצ"עין משיכה אותיות נקנות במסירה ושמעין מינה דמסירה דאותיות לאו היינו אחיזה בעלמא דהא כסמיטא לא מהניא מסירה אלא עם המשיכה צ"עין מסירה דכפרישית לעיל ור"ת פירש דמסירה עדיפא ממשיכה משום דמסירה מיד ליד וצפניו וקניא ברשות הרבים וכל שכן כסמיטא (א) דאפילו משיכה קונה כסמיטא כדאמרי אצי ורבא ומתני' דקדושין (ע"ב) דקתני בהמה גסה נקנית במסירה אלא כסמיטא אלא קני אפילו כסמיטא והשתא פריך לרב שפיר' ומה שפירש דמסירה מיד ליד אין נראה לר"י דכפרישית לעיל^א והא דמלר"ך נמי צפניו לא ידע ר"י מנא ליה וע"כ לר"י דלפי' ר"ת מאי דחוקיה לשנוי כאן כסמיטא כאן ברה"ר ולדחוק ולומר דעד שימשיכה מרה"ר לכסמיטא לוקמיניהו במשיכה הלכך לא אפשר לאוקומא לה אלא ברה"ר ומיניה הא דפר"ך ספניה נמי מיקני במסירה לא אחי שפיר דמשיכה נמי עם המשיכה משמע דאפשר עדיפא דלפי' ר"ת הוה ליה למיירי ודאי לרבי ספניה אין נקנית אלא במסירה וגם ממילתיהו דרצני דאמר עד שימשיכה משמע דוקא משיכה ולא מסירה ומיניה וי"ל דלמא דמוכר כגון דאמר ליה מושך וקני וטעמא דרצני משום קפידא אחי שפיר דצ"עין משיכה אע"ג דגרעא ואין להקשות דאי אפי' בגרעא הוי קפידא א"כ אמאי מהני כשישכור מקומו דשכירות מקום הוי כעין משיכה שמיצאה לרשותו^א ומעיקרא כי הוה סלקא דעמין דלא הוי טעמא משום קפידא הוה ס"ד דטעמא דרצני משום דמסירה לא קניא כסמיטא^א ופי' מוקי לה ברה"ר מקמי דאוקי טעמא משום קפידא צ"ע למיירי דטעמיהו משום דסביר דמסירה לא קני ברה"ר אלא אין לומר דמעיקרא ס"ד דפליגי דלרבי שייכא מסירה כספניה ולרצני לא שייכא דא"כ מאי קאמר לימא אצי ורבא כרבי כרצני נמי מנא סביר כיון דטעמא דרצני משום דלא שייכא מסירה כספניה אלא ודאי פשיטא ליה דשייכא ועוד קשה לפר"ת דמאי פריך צ"ע דקדושין (ע"ב) לרב והא און במסירה דוקא תנן הא נמי במשיכה תנן צ"ע דצ"מ (דף קז: וז' וס' ד"ה מנהיג) הוי שנים רובינן ע"ג בהמה או שהיה אחד רוכב ואחד מנהיג יחלוקו דכל אחד קני מחנה^א אלאמא דנקנה במשיכה וי"ל דהתם דמיירי במציאה קני במשיכה דלא אפשר למיקני במסירה דמחן מוסר ליה^א:

במאי